

BUDAPEST XXI. KERÜLET CSEPEL ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ

Javaslat

Termékbemutatók hatékonyabb ellenőrzésére

Készítette: **Pákozdi József**

Képviselő

Előterjesztő: **Pákozdi József**

Képviselő

Előterjesztő megtárgyalásra javasolja:

a Pénzügyi Ellenőrzési és Ügyrendi Bizottságnak

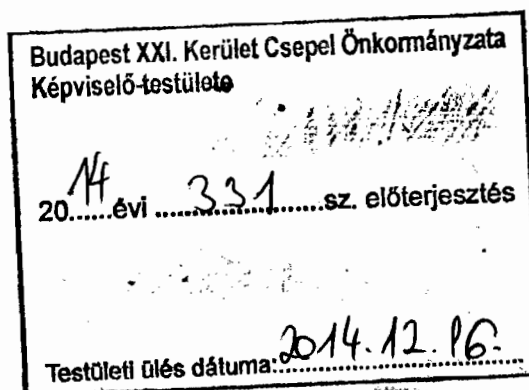
a Szociális, Egészségügyi és Foglalkoztatási Bizottságnak

a Közbiztonsági és Közbiztonsági Bizottságnak

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Szeles Gábor

jegyző

Az előterjesztés leadva:

2014. december 8.

Képviselő-testületi ülés

2014. december 16.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az utóbbi években sok híradás szólt a termékbemutatókon megtévesztett, komoly kiadásokba, vagy adósságba hajszolt idős emberek kilátástalan küzdelméről. A Képviselő-testület eddig nem foglalkozott ezzel a kérdéssel, ezért alaposan beleástam magam a témába és több budapesti termékbemutatót is meglátogattam. Sajnos pontosan azt tapasztaltam, amit előzetesen hallottam az előadásokról, a rossz hírük valóban megelőzte őket.

Az áldozatok gyakran annyira szégyellik magukat, hogy még családjuknak sem mernek beszélni rászédésükről és inkább eredeti csomagolásban rejtegetik a gyakran a piaci ár fiztéréséért rájuk beszélt termékeket, így nem is lehet pontos adat az így kifosztottak valós számáról. Sajnos kerületünkben is virágzik ez a bűncselekmény, mely a bűnözői szakzsargonban leginkább az „öregezés” körébe sorolható. Az alábbiakban tömören összefoglalom, hogy mi történik ilyenkor.

A célközönség minden esetben az idős korosztály, mivel jellemzően ők a legtájékozatlanabbak az internet világában, így nagy valószínűséggel nincs naprakész információjuk a termékekről és valós áraikról. Magán az eseményen „telefonálni nem szabad”, az internetes mobil eszközök pedig nincsenek elterjedve ebben a korosztályban. A megkeresés célzottan történik telefonon vagy levélben, névre szólóan. Általában értékes ajándékot ígérnek, amelyet mint nyereményt tüntetnek fel vagy néhány ezer forintos rezsi hozzájárulást ígérnek annak, aki magával visz egy közüzemi számlát.

Az időseket leginkább az egészség megőrzése vagy a gyógyulás ígérete érdekli. Egy beteg embernek a gyógyulás legkisebb reménye is ösztönző lehet, ezért akár a más célra félretett pénzét is ki lehet tőle csalni. Ezt használják ki azok a „vállalkozások”, melyek több százezer forintért kínálnak 12.000 Ft piaci értékű edénykészletet, mert abban főzve állítólag megmarad az élelmiszerek vitamintartalma, de előfordul még infrás ágymelegítő, mágneses pulzáló matrac, csodapárna, masszázsfotel, lézeres biolámpa, allergénmentes ágynemű, víztisztító és hasonlók. Csupa olyan termékek, melyeknek egészségre gyakorolt pozitív hatását semmilyen elismert okirat nem tanúsítja.

Ingyenes egészségügyi állapotfelmérésre is invitálják az időseket vércukorszint-, koleszterinszint- és vérnyomásméréssel, ahol egy fehérköpenyes szakember bárkivel közli a rossz híreket. Látványos, ám orvos diagnosztikailag kétes értékű hőkamerás vizsgálatot is végeznek, aminek egyetlen célja az, hogy a delikvenseket rábeszéljék például egy 300 ezer forintba kerülő lézeres készülékre, amit nagylelkűen 200 ezerért is odaadnak nekik. Aki szeretne részt venni a kisunokája esküvőjén, az nem is lehet olyan felelőtlen, hogy kihagyja a csak a helyszínen abban a pillanatban érvényes ajánlatot.

Az órákig tartó pszichológiai nyomás hatására mindig van, akinek megtörik az ellenállása, ilyenkor az esemény már jövedelmező. Aki láthatóan nem meggyőződhető, azt a szervezők a félidei szünet után már nem is engedik vissza a terembe. Nem számít, ha a vásárlónál nincs annyi pénz, mert a helyszínen hitelszerződést is kötnek és itt jön, hogy miért is jó nekik,

ha valakinél ott van egy közüzemi számla, ami alapján már lehet hitelügyintézkést indítani. Ezt akár rejtetten is megteszik, hiszen sok példa van rá, hogy az áldozat nem is tudja, hogy aláírta a szerződést. Valószínűleg jutalékot is kapnak a hitelszervezésért.

A csőbe húzott embereknek kicsi az esélyük, hogy visszakapják a pénzüket, hiszen a svindlerek kimondottan azokat keresik meg ajánlatukkal, akiknél kis kockázatot látnak arra, hogy jogi eljárást kezdeményeznek. Természetesen az elállási jogukra sem hívják fel a vevők figyelmét.

Törvényi háttér:

A jogalkotó szerencsére igyekszik körbezární az ilyen tevékenységet.

2014 januárja óta minden üzleten kívüli kereskedelmi tevékenységet - mely meghatározásba belefér a termékbemutató előadás és az egészségügyi állapottfelmérés is - tizenöt nappal korábban **be kell jelenteni a jegyzőnek**. Erről a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 6§ (2b) bekezdése rendelkezik.

A Btk. 417§-a is rendelkezik a fogyasztók megtévesztéséről, ahol egyértelműen fogalmaz a termékbemutatókon szokásos megtévesztésekről és azok büntetési tételeiről. Ez a szöveg az előterjesztés mellékletét képezi.

A termékbemutatók szervezőit jelenleg semmi nem motiválja, hogy eleget tegyenek a jegyző irányába teendő bejelentés törvényi kötelezettségnek, így a hatóságok csak a lakossági bejelentésekre támaszkodhatnak. Ezért érdemes a polgármesternek vagy a jegyzőnek is lépéseket tennie, hogy a terembérlési szolgáltatást nyújtó ingatlanok üzemeltetőinek figyelmét felhívja az ilyen zártkörűnek kikiáltott előadások titokban tartásának helytelenségére.

A rendőrség tájékoztatása is fontos, hiszen már történt olyan példaértékű akció, ahol az előadáson civil ruhás nyomozók vegyültek a hallgatóság soraiba és így győződtek meg a törvénytől.

A lakosság tájékoztatása és a bejelentések fogadása ebben az esetben kiemelkedően fontos, miként az is, hogy a jegyző munkatársai, mint az elsőfokú kereskedelmi hatóság képviselői eljárassanak.

Ezek alapján az alábbi határozati javaslatok elfogadását tartom fontosnak és célravezetőnek. Kérem a tisztelt Képviselő-testületet azok elfogadására.

Mellékletek:

1. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság sajtóközleménye
2. A Btk. hivatkozott 417. paragrafusa
3. A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság közleménye

Budapest, 2014. december 8.

Pákozdi József

Határozati javaslatok:

1. sz. Határozati javaslat

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert annak megszervezésére, hogy a Polgármesteri Hivatal az illetékes fogyasztóvédelmi hatóság mellett a XXI. Kerületi Rendőrkapitányságnak is továbbítsa a beérkezett bejelentéseket - már a nyilvántartásba vételt megelőzően - az adatkezelési előírások betartása mellett.

Határidő: azonnal

Felelős: Borbély Lénárd polgármester

Végrehajtás előkészítéséért felelős: dr. Vincze Anikó aljegyző

2. sz. Határozati javaslat

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy a kerület közigazgatási területén minden terem bérbeadási szolgáltatást nyújtó vállalkozást – úgy, mint az éttermeket, rendezvénytermeknek helyt adó ingatlanok üzemeltetőit –, valamint a kulturális és közösségi intézményeket levélben tájékoztassa a termékbemutatókat és hasonló rendezvényeket érintő jogszabályi háttérrel, valamint javasolja a terembérleti szerződések bejelentési kötelezettség teljesítésével és annak igazolásával történő kiegészítését. A tájékoztatásban javasolja továbbá a vállalkozásoknak, hogy a szervező képviselőjétől szerezzék be arra vonatkozó nyilatkozatot, miszerint sem a vállalkozással, sem a vállalkozás vezetőjével szemben korábban a Gazdasági Versenyhivatal, vagy a fogyasztóvédelmi hatóság – üzleten kívüli tevékenységet érintő jogszabályok kapcsán – nem állapított meg jogsértést.

Határidő: 2015. január 31.

Felelős: Borbély Lénárd polgármester

Végrehajtás előkészítéséért felelős: dr. Vincze Anikó aljegyző

3. sz. Határozati javaslat

A Képviselő-testület úgy határoz, hogy a jelen előterjesztés első részében ismertetett családi formákról és egyéb veszélyekről a lakosságot Csepel Önkormányzatának lapjában, a CSEPELI HÍRMONDÓ-ban - az egyéb érintett hatóságok által nyújtott tájékoztatásokra is figyelemmel - haladéktalanul tájékoztatja.

Határidő:

2014. január 31.

Felelős:

Borbély Lénárd polgármester

Végrehajtás előkészítéséért felelős:

Közbiztonsági Bizottság,
Pákozdi József önkormányzati képviselő

4. sz. Határozati javaslat

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy gondoskodjon az együttműködés megkezdéséről a témában hatáskörrel rendelkező egyéb hatóságok és a Polgármesteri Hivatalon belül működő azon szervezeti egység között, mely munkatársai az állampolgárok által bejelentett termékbemutatókon a jegyző, mint elsőfokú kereskedelmi hatóság jogkörében eljárva hatósági ellenőrzést végezhetnek, valamint szükség esetén hatósági intézkedést foganatosíthatnak.

Határidő:

2015. 03. 31.

Felelős:

Borbély Lénárd polgármester

Végrehajtás előkészítéséért felelős:

dr. Szeles Gábor jegyző

A határozatok elfogadásához a képviselők **egyszerű** többségű támogató szavazata szükséges.

A nap híre (2014.02.05) - Ingyen ajándék 150.000 Ft-ért?

Hatékonyabb hatósági ellenőrzést tesz lehetővé a termékbemutatókra vonatkozó új jogi szabályozás.

2014.02.05. szerda 08:30

Tavaly az árubemutatókat szervező, illetve lebonyolító vállalkozások tevékenységével kapcsolatban beérkezett fogyasztói beadványok száma ugrásszerűen megnőtt (625 db) az előző évhez képest (368 db). Előfordult, hogy az idős hölgyet kérdőív kitöltésére hívták be az utcáról, végül 150.000 Ft-os „ingyen ajándékkal” távozott.

Meglehetősen elterjedt, hogy az árubemutatót szervező vállalkozások rendezvényeiket „egészségnapként”, „egészségügyi szűrővizsgálatként”, „teljes körű egészségmegőrző programként”, illetve „**ingyenes állapotfelmérésként**” (pl.: szív- és érrendszeri állapotfelmérés, vércukorszint mérés, testzsír mérés, írisz diagnosztika, thermokamerás diagnosztika) hirdetik meg. Szinte minden ilyen rendezvényről a helyszínen kiderül, hogy az csupán eszköz arra, hogy meggyőzzék a fogyasztókat a több százezer forintért kínált termékek megvásárlásáról. >>>

A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan az árubemutatók - szinte kivétel nélkül - a **magasabb árkategóriát képviselő termékek bemutatására fókuszáltak**, amelyek az idei évben többnyire hűtő-fűtő-légtisztító berendezések, vízszűrő, illetve -tisztító készülékek, továbbá infralámpák, masszázsfotelek, különböző mágnessterápiás eszközök, valamint edénykészletek voltak.

Fentiekre tekintettel hatóságunk 2013-ban is szükségesnek tartotta az árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenység ellenőrzését.

A témavizsgálat során a területi felügyelőségek **173 árubemutatón végeztek hatósági ellenőrzést, amelyből 118 esetben tártak fel valamilyen jogsértést, így a kifogásolási arány 68%-os volt.**

Általános tapasztalat, hogy egyre **ritkábban invitálják szórólap útján** az érdeklődőket, gyakorivá váltak a személyre szóló meghívók, az utcán történő leszólítás, illetve a telefonos megkeresések.

Az esetek egy részében az árubemutatók helyszínéül éttermek, művelődési házak szolgálnak. Nem ritka azonban, hogy a cég **saját telephelyére szervezi a bemutatót, így ilyenkor a vásárlás nem minősül üzleten kívül kötött szerződésnek, tehát a fogyasztók nem válnak jogosulttá a 8 munkanapos elállásra.**

A felügyelőségek valamennyi árubemutató alkalmával vizsgálták a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok előfordulását és **minden második vizsgált árubemutatón (91 db) állapítottak meg valamilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmába ütköző magatartást.** E tekintetben a kifogásolási arány – az előző év eredményével megegyezően – 53%-os volt.

A legjellemzőbb megtévesztések:

- valótlan állítás, amely szerint a bemutatott termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarainak, rendellenességeinek gyógyítására.
- az előadást tartó személy azt a hamis benyomást keltette, hogy a fogyasztó már megnyert egy nyereményt, miközben nem volt ilyen nyeremény, illetve a nyeremény meghatározott pénzösszeg megfizetéséhez volt kötött.
- megtévesztő módon arról tájékoztatták a résztvevőket, miszerint a bemutatott áru csak nagyon korlátozott ideig áll rendelkezésre.
- a termékért annak ellenére fizetnie kellett a fogyasztónak, hogy azt korábban ingyenesen, térítésmentesen hirdetették. Mindkét alkalommal több, „ingyenes” ajándékot kínáltak a

fogyasztóknak, amelyekhez azonban csak az utolsó, „ajándékként” átadott termék előállítási költségének (közel 150 000 Ft) kifizetése esetén juthattak hozzá.

A legjellemzőbb fogyasztói panaszok:

- elállási jogukat nem tudták érvényesíteni a szervező vállalkozással szemben.
- az elállási jog érvényesítése során a foglaltat nem fizették vissza, illetve bánatpénz vagy adminisztrációs díj megfizetését követelték a vállalkozások.
- az ajándék átadását termékvásárláshoz kötötték a helyszínen.

Változás a termékbemutatók jogi szabályozásában:

Bejelentési kötelezettség:

2014. január elseje óta a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 6. § (2b) pontja szerint az üzleten kívüli kereskedelem keretében a termék forgalmazása céljából a vásárlónak szervezett utazást vagy rendezvényt a kereskedő köteles - az utazás vagy rendezvény helyének és időpontjának megjelölésével - legkésőbb tizenöt nappal megelőzően az 1. melléklet 4a. pontja szerinti adattartalommal a jegyző részére bejelenteni. A jegyző a bejelentés másolatát soron kívül, de legkésőbb a bejelentés beérkezését követő három napon belül megküldi az utazás vagy a rendezvény helye szerint illetékes fogyasztóvédelmi felügyelőségnek.

Kötelező bírságkiszabási eset:

A fogyasztóvédelemről szóló törvény 2014. január 13-án hatályba lépő 47/C § (5) d) pontja értelmében a fogyasztóvédelmi hatóság - ha a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény eltérően nem rendelkezik - minden esetben bírságot szab ki, ha a 45/A. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezés megsértésére a fogyasztóknak koruk, hiúségük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjához tartozó fogyasztóval szemben került sor.

Bár a termékbemutatók hatékonyabb nyomon követhetősége és a szigorúbb szankcionálási lehetőség elősegítheti, hogy a jövőben visszaszoruljon a jogsértések száma, a területi felügyelőségekhez folyamatosan érkező fogyasztói beadványok, valamint az eddig lefolytatott témavizsgálatok tapasztalatai azt mutatják, hogy **továbbra is kiemelt figyelmet igényel e terület ellenőrzése.**

A vizsgálatok alapján elmondható, hogy a cégek tanulnak a hatósági döntésekből és egyre kifinomultabb eszközöket alkalmaznak az árubemutatókon, ezért a jövőben is **fontosnak tartjuk a rendszeres ellenőrzések mellett az érintett fogyasztói kör preventív tájékoztatását.**

Elmondható, hogy az árubemutatók célközönsége - idősebb korosztály - körében egyre népszerűbbek a **felügyelők által nyugdíjas klubokban, idősok otthonában tartott előadások.** Mindemellett pozitív változás, hogy egyre növekszik azon fogyasztók száma, akik a felügyelőségek munkatársainak jelenlétét és ellenőrzési szándékát pozitívan értékelik az árubemutatókon.

Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság

http://www.nfh.hu/print/magyar/informaciok/hirek/sajtokozlomenyek/nap_140205_2.html

Btk. 417. § Fogyasztók megtévesztése

417. § (1) Aki szervezett termékbemutatón különleges árkedvezmény vagy árelőny meglétéről, vagy nyerési esélyről megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az áru értékesítése érdekében nagy nyilvánosság előtt vagy jelentős mennyiségű, illetve értékű áru lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan tényt vagy valós tényt megtévesztésre alkalmas módon állít, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt az áru egészségre vagy környezetre gyakorolt hatásával, veszélyességével, kockázataival vagy biztonságosságával kapcsolatos jellemzőivel összefüggésben követik el.

(4) E § alkalmazásában

a) az áru lényeges tulajdonsága:

aa) az áru összetétele, műszaki jellemzői és az árunak az adott célra való alkalmassága,

ab) az áru eredete, származási helye,

ac) az áru tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye;

b) szervezett termékbemutató: termék forgalmazása céljából szervezett utazás vagy rendezvény alkalmával folytatott kiskereskedelmi tevékenység.

A fogyasztó megtévesztése tényállásában a törvény új alapesetet vezet be. A jövőben büntetendő lesz annak a cselekménye is, aki szervezett termékbemutatón különleges árkedvezmény vagy árelőny meglétéről, vagy nyerési esélyről megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad.

Az utóbbi időkben elszaporodtak azok a zártkörűen szervezett termékbemutatók, amelyek a koruk, hízelékenységük vagy más okból különösen kiszolgáltatott fogyasztói rétegeket céloznak meg, és tisztességtelen eszközökkel előnytelen vásárlásokra vesztik rá őket.

A cselekmény előrehozott védelmet biztosít a csaláshoz képest, amikor a megtévesztő magatartás mellett a tényállásszerűséghez nem követeli meg eredmény bekövetkeztét. A két cselekmény elhatárolása során irányadó lehet az, hogy ha a csalás valamennyi tényállási eleme megvalósul és annak büntetési tétele súlyosabb, mint a fogyasztó megtévesztése bűncselekményé, akkor a csalás megállapítására kerülhet sor.

A törvény a (2) bekezdésben a hatályos tényálláshoz képest annyiban változtat, hogy az „áru kelendősege felkeltése érdekében” célzat helyett, annak elavultsága okán az „áru értékesítése érdekében” fordulatot vezet be. A törvény a büntetendőség feltételeként a nagy nyilvánosság előtti elkövetés mellett – alternatív feltételként – a jelentős mennyiségű vagy értékű áru nézve történő elkövetést határozza meg.

A törvény új minősített esetet vezet be, a bűncselekmény súlyosabban fog minősülni, ha (2) bekezdésben meghatározott cselekményt az áru egészségre és a környezetre gyakorolt hatásával, veszélyességével, kockázataival vagy biztonságosságával kapcsolatos jellemzőivel összefüggésben követik el, mivel ezek olyan tényezők, amelyek fokozottabban érinthetik a fogyasztók testi épségét, egészségét, ezért súlyosabban értékelendők.

A törvény a tényálláshoz kapcsolódó értelmező rendelkezések között pontosítja, hogy a büntetőjogi védelem szempontjából mi tekintendő az áru lényeges tulajdonságának. A törvény a hatályos rendelkezésekkel megállapított áru lényeges tulajdonságai közül – az Fttv. 6. § (1)

bekezdés b) pontjában meghatározott áru lényeges jellemzőiből kiindulva – csak azokat tartja fenn, amelyek a fogyasztót az üzleti döntés meghozatalában erőteljesen motiválhatják és más bűncselekmények körében nem kerülnek értékelésre. A szervezet termékbemutató fogalmának meghatározásakor a törvény a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény üzleten kívüli kereskedés fogalmából indult ki. Az áru fogalma a fejezet végén elhelyezett értelmező rendelkezések között szerepel, mivel két tényállást is érint.

Drága volt az olcsó párna

Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság

2014. november 11. 9:51

Megtévesztett fogyasztók.

Több szegedi lakásba érkezett meghívó 2014. november 10-ére egy termékbemutatóra. A szervezők különleges kedvezményt ígértek a szerintük az egészségre jótékony hatással bíró termékeikre. A rendezvényre a Szegedi Rendőrkapitányság Tarjánvárosi Rendőrőrsének nyomozói is elmentek, akik végül három embert állítottak elő bűncselekmény gyanúja miatt.

A szervezők a főként idősekből álló közönségnek először egy edénykészletet kínáltak eladásra – elmondásuk szerint fél áron - 50 ezer forintért. Egy asszony meg is vásárolta az egyébként 15 ezer forintot érő konyhai felszerelést. Egy másik nő 70 ezer forintot fizetett egy gyapjúpárnáért, amit úgy hirdettek, hogy az gyógyítja az allergiát és az asztmát. A fekvő alkalmatosság ára valójában mindössze 2400 forint.

A tarjánvárosi nyomozók ezután állították elő a három férfit, akik ellen fogyasztók megtévesztése bűntettének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárás.